

GLADIIRIS

52

ČZS — ZÁKLADNÍ SPECIALIZOVANÁ ORGANIZACE
PĚSTITELŮ MEČÍKŮ A KOSATCŮ V NOVÉM JIČÍNĚ

GLADIOLIS

ROČNÍK XIV
PROSINEC 1982

ČÍSLO 52

*Pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČZS se sídlem v Novém Jičíně.
Řídí redakční rada.*

*Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.
Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20,
Hradec Králové.*

O B S A H

Organizační zprávy	2
Testování, registrace a jak dál	3
Výsledky testování mečíků 1982	6
Výstavy	9
Novinky sortimentu	14
Gladiol poradna	24

Vánoční a novoroční vonička

Na konci každého kalendářního roku, ať chceme, nebo nechceme, snážíme se každý dělat podrobnější, nebo hlubší rozbor a hodnocení své i práce a svých předevzetí. Také rok 1982 se přiblížil konci své vlády a my jako zapálení pěstitelé svých oblíbených honosných květin se snážíme se čist všechna plus a minus naši činnosti. Dříve nežli to provedeme na výroční členské schůzi, tedy alespoň rámcové hodnocení.

Rok 1982 začal po vyjezděných kolejích minulých let dlouhou zimou, která se protáhla skoro do konce dubna. Potom ovšem příroda přeřadila na jiný stupeň a počasí se obrátilo o 180°. Celé další vegetační období bylo mimořádně příznivé, ba někdy až extrémní a podzim téměř bez deště. Často bylo třeba zalévat naše oblíbence, stříkat proti chorobám a třásněnce. Může mít tedy předběžné hodnocení ucelku příznivou bilanci a proto by mělo být mezi námi více spokojených, než zklamaných pěstitelů.

Z těchto důvodů jsme vánoční svátky jistě prožili v duševní pohodě a sentimentální atmosféře.

Na prahu Nového roku 1983 si tedy přejme, aby ten letošní byl alespoň tak dobrý jako minulý a my všichni zase bohatší o další zkušenosť a při stálém zdraví se znova pustíme do hýčkání a opatrování svých překrásných kytic.

Přeje výbor ZSO a Redakční rada.

ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY

Z rozhodnutí výboru naší ZSO se bude konat ve dnech 5.—6. března 1983 výroční členská schůze v Olomouci v restauraci „Panorama“. V sobotu 5. března bude zahájení ve 14.00 hodin podle programu, který bude uveden na pozvánkách. Pravděpodobný program: Přednáška, beseda, burza, promítání diapozitivů. V neděli 6. března bude v 8.30 hodin program vlastní výroční schůze, přibližně do 11.00 hodin.

Ubytování je předběžně zajištěno v Hotelovém domě. Závazné přihlášky na nocleh adresujte na př. Nováka Miroslava, Vojanova 18, Olomouc nejpozději do 15. února 1983. Základní orientace v Olomouci: od Prahy a Litovle: za první světelnou křižovatkou 300 metrů na pravé straně restaurace „Panoráma“, od Ostravy a Přerova: Dvouproudová vozovka směr Praha - nový most u hotelového domu a cca 600 metrů restaurace „Panoráma“ na levé straně, od Prostějova, Brna: směr střed města, u hotelového domu na směr Svitavy — Praha. Cca 600 metrů přes nový most k restauraci „Panoráma“ na levé straně.

TESTOVÁNÍ, REGISTRACE A JAK DÁL

Ing. Břetislav Mičulka, Velehrad

Testování novošlechtění mečíků u zájmové organizace Gladiris, je prováděno od r. 1978 a výsledky slouží pro registraci nových odrůd. Protože pojmenování registrace není často správně chápán, uvádíme k této problematice některé náměty a připomínky v komplexnějším pohledu.

Pokud se jedná o platné pojmenování a registrování nové odrůdy (kultivar), popř. i zkoušení, je třeba zásadně vycházet z Mezinárodního kódu nomenklatury pro pěstování rostliny 1980 (Mezinárodní kód). Název nové odrůdy se stává platným po jeho publikování s popisem odrůdy v odborném časopise nebo jiné publikaci, datované alespoň rokem (i katalogu nebo cyklostylovaném ceníku), v jakékoli řeči. Podmínkou je, že název nebyl ještě použit u existujících odrůd stejné třídy (obyčejně rodu) a že odpovídá dalším požadavkům Mezinárodního kódu. Neplatné jsou odrůdové názvy v podobě názvů rostlin, v latinské podobě, více než tříslوفné apod. Nevhodné jsou názvy v podobě číslic a písmen, názvy začínající zkratkou a názvy označující všeobecnou vlastnost (např. „Žlutý“) kromě dalších omezení u nás méně významných.

Vycházíme-li z uvedeného, pak platně byly publikovány názvy nových odrůd mečíků nejen testovaných, ale i ostatních, které byly uveřejněny v Našem mečíkáři, protože je tam vlastně uveden i nejnuttnejší popis (i když jen kódově). Poznámky o neoficiálnosti nic neřeší. Tento způsob publikování názvů nových odrůd mečíků je však třeba zlepšit hlavně v tom, že nesmějí být přijata jména odpovídající Mezinárodnímu kódru, přičemž popisy by měly být rozšířeny i o krátký slovní popis, podobně jako je tomu u odrůd testovaných. Z odrůd tam uvedených jsou nepřijatelné názvy např. „Orchidea“ a do určité míry i „Mandarinka“ (jména rostlin), dále „Diana“, „Faust“ a „Tango“ (dříve platně publikovaná jména), „Ču-Mu-Lang-Ma“ (typ čtyřslovného jména), „Galileo“ (možnost záměny s „Galilei“ a „Eva M“ (možnost záměny s odrůdou „Eva“ a použití písmene). Tato jména by měla být změnena po dohotodě se šlechtiteli a opravy zveřejněny. I názvy jako „Aabel“ bych vyloučil, protože připomínají spíše chybu tisku.

Registrací podle Mezinárodního kódu se vlastně rozumí přijetí platně publikovaného názvu odrůdy registrací autoritou a jeho zařazení do vedeného rejstříku (registru) odrůd. Tento registr bývá veden jednak v národním (Gladiris?) a jednak v mezinárodním rozsahu (NAGC). Záslužné by bylo, kdyby se provedla registrace i starších našich odrůd a uveřejnil se registr československých odrůd, aby názvy odrůd byly platně publikovány a tím se zamezila duplicita v názvech. Zvláštním případem registru je Listina povolených odrůd, kterou vydává MZVZ a do níž jsou zapisovány odrůdy určené pro masové množení.

Za čtyřleté období testování novošlechtění mečíků (Gladiol-test) bylo ze 14 testovaných novošlechtění vyhodnoceno a pojmenováno 9 odrůd, což je 64 %. Podmínky jsou přitom poměrně méně náročné (75 % z možného počtu bodů). Podíl vyhodnocených odrůd z testovaných činí jen 8,6 % z celkového počtu nových odrůd, kterých bylo uvedeno 104. Z toho je vidět, že testování se málo prosazuje, což je způsobeno také tím, že šlechtitel testováním mnoho neziská. Že by otestované odrůdy přicházely v úvahu pro povolení jako uznané odrůdy, je málo pravděpodobné, když se na tuto otázku podíváme blíže. Novošlechtění do státních odrůdových pokusů ÚKZÚZ může být přijato i od soukromého šlechtitele po přehlídce materiálu, kterého musí být namnoženo na 2000 rostlin. Po tříletém zkoušení může být odrůda povolena, bude-li mít o ni zájem Sempra nebo Semex, které namnožený materiál vykoupí za stanovené ceny, které jsou poměrně nízké (na Slovensku předání materiálu zdarma snad při větší odměně za vyšlechtění). Za vyšlechtění odrůdy může šlechtitel dostat odměnu ve výši okolo 1000 Kčs a po dobu množení odrůdy odměny okolo 100 Kčs ročně. Z uvedeného je vidět, že šlechtitel amatér může jen doplatit na přihlašování mečíků do státních odrůdových pokusů.

Z toho vyplývá, že větší důraz je třeba klást na registraci včetně platného zveřejnění názvů nových odrůd. Za tím účelem by se mělo požadovat uhlášeného novošlechtění:

1. podrobnější popis včetně kódového zařazení (jako v přihlášce k testování), popř. i barevný diapositiv klasu,
2. navržený název odrůdy (popř. i náhradní),
3. poplatek za uveřejnění popisu a registraci (např. 5 Kčs),
4. rozmnožení novošlechtění na 20 květuschopných hlíz v roce přihlášení a následujících třech letech, jež by mohly být přednostně odprodány podle dispozic organizace, bude-li to třeba,
5. zapůjčení hlíz na testování u vybraných novošlechtění.

Registracní komise (např. při organizaci Gladiris), složena ze 3–5 členů, potvrzena všemi zainteresovanými mečíkářskými organizacemi a fungující jako národní registrační autorita, by šlechtiteli zajistila:

1. platné publikování a ochranu názvu odrůdy,
2. výlučné množení nové odrůdy šlechtitelem nebo jím pověřeným množitelem včetně nároku na zvýšené ceny hlíz (v prvním roce až o 300 %),
3. zařazení názvu odrůdy do vedeného registru čs. odrůd, popř. po napojení na mezinárodní registrační autoritu předání názvu a popisu odrůdy do mezinárodního registru.

Na činnosti této registrační komise by se měly finančně podílet všechny zainteresované organizace, popř. také ústředí ČZS a SZZ.

Předpokladem zavedení tohoto systému do novošlechtění bude nepřipuštění neregistrovaných čs. odrůd na výstavách zainteresovaných organizací, přičemž součástí přihlášky na výstavu bude takové prohlášení. Z novošlechtění pod čísla by se měla vystavovat hlavně ta, která jsou přihlášena do soutěže nebo k registraci a testování. Méně v tomto případě bude více. Dodržování

těchto zásad by bylo podmínkou členství v zájmových organizacích mečíkářů a při jejich nedodržování by mělo následovat vyloučení z výstav i z organizace. Taková opatření by byla sice nepopulární, ale všichni solidní šlechtitelé s nimi budou souhlasit.

Gladiol-test je obdobou amerického zkoušení NAGC Trial Gardens. Na obchodní bázi je založeno zkoušení v All America Gladiolus Selections, kde vyhodnocené odrůdy jsou množeny ve velkých množstvích. I když hlízy jsou prodávány za relativně nízké ceny, šlechtitel získává slušnou odměnu podle rozšířenosti odrůdy. Současně je třeba zdůraznit, že testování je prováděno hlavně v zájmu pěstitelů. Na základě těchto skutečností bude třeba testování organizovat tak, aby kromě přihlášených novošlechtění byly protestovány i některé nejperspektivnější odrůdy, registrované v nedávné době. Stanovený poplatek 80 Kčs by měl být vracen přihlašovateli, získá-li odrůda stanovený počet bodů (např. 85), v záporném případě může odrůda být jen registrována. U vybraných registrovaných odrůd by testování bylo prováděno zdarma, šlechtitel by jen zapůjčoval hlízy. Jinak podmínky by byly obdobné jako pro registraci, jen by přibyla povinnost namnožení hlíz pro přezkoušení v rámci světového sortimentu, byla-li otestovaná odrůda vybrána. Náklady by byly hrazeny z prostředků zainteresovaných organizací a ústředí ČZS a SZZ. Při hodnocení novošlechtění v Gladiol-testu by se nemělo tak důsledně dodržovat bodování podle NAGC, ale měl by se větší důraz klást na novost odrůdy a bodově zvýhodňovat i exotičnost odrůdy.

Které výhody by měl šlechtitel, popř. množitel ze zkoušení v Gladiol-testu? V zásadě stejně jako při registrování, přičemž testování by měl zdarma u vybraných odrůd nebo odrůd dobré vyhodnocených. V důsledku větších nároků na odrůdy by měl i nárok na větší cenu hlíz (např. až o 500 %). Je ale třeba mít na paměti, že při příliš vysokých cenách bude omezený zájem o novinky. Dále by se mělo stát zásadou, že protestované odrůdy by měly být propagovány v různých návodech a doporučeních jak v tisku, tak i na výstavách, kde by jejich seznam měl být vždy na čelném místě.

Uvedenou organizací registrace a testování se lépe ovlivní tvorba nových odrůd než dosud a zkvalitní se zkoušení, přičemž všechna nejlepší novošlechtění budou mít možnost důkladnějšího zhodnocení v Gladiol-testu. Větší nároky budou na registraci, přičemž testování se bude provádět za podmínek přijatelnějších pro šlechtitele. Přesto se zdá, že šlechtitelé nezbohatnou ze šlechtění mečíků, ale naopak tato činnost je bude stát hodně práce. Sami musí však také přistupovat kritičtěji ke svým novošlechtěním, jinak lavinovité objevování se nových odrůd povede spíše k nedůvěře k novinkám.

Poznámka redakce:

Pisatel se v první části příspěvku opírá o Mezinárodní kód nomenklatury pro pěstované květiny — 1980. Redakční radě není známo, zda tento kód je ČSSR přijatý a závazný. Ostatní část příspěvku obsahuje názory, podněty

a připomínky k problematice testování novošlechtenců, jejich registraci a dotýká se i ekonomických otázek. Článek svým obsahem provokuje k polemice a jistě nezůstane bez odezvy, která by měla pomoci šlechtitelské komisi a výboru ZSO k přijetí objektivního a prospěšného rozhodnutí.

VÝSLEDKY TESTOVÁNÍ MEČÍKŮ 1982

Test č. 1

495 **DEVÍN**, původní číslování (26[2]79), Dujnič, EM.

(BIG COPPER $\times$ BROWN BEAUTY), kříženo v roce 1979.

Je barvy oranžově lososové, lehce kouřový, menší žluté oko a proužky středem květních listků. Okraj květu namodrale až kouřově lemován. Hrdlo květu čisté, tyčinky tmavě fialové. Jde o klasický mečík s květy středně zkadeřenými a voskovými, spodní květ má průměr 9–12 cm, tedy na spodní hranici velikostní skupiny 400. Výška rostliny 120–130 cm, délka květního klasu 68–75 cm. Celkový počet poupat 18–20, rozvetvých květů 6–8. Rostlina roste zdravě, ke konci vegetačního období vyžaduje zvýšenou chem. ochranu před houbovými nárazami.

Testovatelům se „DEVÍN“ líbí a doporučují jej všem našim členům k pěstování. Hodnotili: ing. V. Šimek 95 bodů, ing. D. Poláček 73 bodů, Bořek Dolejší 85 bodů, Ján Zorníček 91 bodů.

Celkové hodnocení: velmi dobrý, 86 bodů.

Test č. 2

420 **PÁLAVA**, původní označení (K 22–1–76), Kadlec, M.

LIMELIGHT $\times$ NANA) kříženo v roce 1976.

Květ je bledě oranžový s lososovým nádechem, spodní petaly tmavší, oranžově nažloutlé s purpurovými slabými paprsky. Je to klasická sorta s květy silně zkadeřenými a středně voskovými. Barva tmavě fialových tyčinek konstrastuje a ne nejlépe ladí barvě květu. Průměr prvého květu je ustálen mezi 11–12 cm, takže zařazení do velikostní skupiny 400 je na místě. Výška rostliny je 95–125 cm, počet květních pupenů 16–18. Na všech stanovištích zdravá bez náznaků nemocí. Všem hodnotitelům se nová sorta „PÁLAVA“ líbí, ale shodují se v názoru, že 18 puků dosahuje jen z velmi silných hlíz a za výborných podmínek. Také stonek je někdy krátký, proto ne vždy vhodný k řezu. Jako semenáč získal již první ceny na výstavách v Bratislavě a Lipníku.

Hodnotili: K. Keck 63 bodů, Andrej Bajer 90 bodů, manž. Bočkovi 88 bodů, ing. D. Poláček 85 bodů.

Celkové hodnocení: dobrý, 81,5 bodu.

Test č. 3

454 **CREDO**, původní značení (K–42–2–74), Kadlec, M.

(GOOD NEWS $\times$ Sarsaparilla), kříženo v roce 1974.

Barva květů je středně červená, spodní 3 petaly jsou barevně výraznější. Květy jsou středně voskové a zkadeřené, klasického tvaru. První květ má průměr 12 cm, výjimečně i 14 cm. Výška rostliny 130–150 cm. Počet puků 18–20, z toho otevřených 6–8. Zdravotní stav na všech stanovištích výborný, Hodnotitelé tuto sortu navrhují k dalšímu pěstování.

Hodnotili: Bořek Dolejší 85 bodů, Ján Zorníček 92 bodů, F. Dundáček 86 bodů, ing. Z. Černý (nehodnoceno). Celkové hodnocení: velmi dobrý, 87,6 bodu.

Test č. 4

497 **GABRIELA**, původní značení (K–6–1–76), Kadlec, EM.

(Camelton $\times$ COLORAMA), kříženo v roce 1976.

Květ barevně velmi zajímavý, a je rozporné, zdali je zařadit mezi klasické nebo exotické mečíky. Je zvláště kouřově hnědorůžový, s výrazným hnědočerveným okem. Okraje květu jsou žlhány šedou a tmavě hnědou, což částečně ruší celkový dojem. Hrdlo květu je čisté. Velikost prvého květu je v rozmezí 11–13 cm, je středně zkadeřený a silně voskový. Výška klasu 60–90 cm, výška rostliny 120–140 cm. Celkový počet pupenů 17–18. Rostlina roste vitálně, ale potřebuje komplexní chemickou ochranu. Na jednom stanovišti začala vegetovat se značným zpožděním. Hodnotitelé tuto novinku doporučují k množení a pěstování, ale jen při zvýšené pěstitelské péči.

Hodnotili: ing. D. Poláček 80 bodů, manželé Bočkovi 95 bodů, ing. V. Šimek 83 bodů, Andrej Bajer (hodnocení nebráno v úvahu pro onemocnění rostlin). Celkové hodnocení: velmi dobrý, 86 bodů.

Test č. 5

Pro nevhodující hodnocení a nízký bodový zisk nedoporučeno.

Semenáč č. (K–21–3–75).

Test č. 6

Pro nízký bodový zisk a nedoporučení hodnotitelů neuznáno.

Semenáč č. (K–34–1–74).

Test č. 7

364 **BOHEMIA**, semenáč č. (K–71–3–74), Kadlec, EM.

(PLAYMATE $\times$ BROWN BEAUTY), vyšlechtěno v roce 1974, zařazeno jako exot.

Barevně zajímavý, růžovo-cyclamový se středně výraznou purpurovou až karminovou linkou, tmavé hrdlo. Velikost prvého květu 9–10 cm, voskovost i zkadeření silná. Celkový počet puků velmi kolísá, 16 i 21, výška rostliny 115–125 cm, délka klasu 52–60 cm.

Rostliny na všech stanovištích vykazovaly dobrý zdravotní stav, vytváří se nové zdravé hlízy a dostatek brutu. Všem hodnotitelům se uvedená sorta velmi líbí a doporučují ji jako nejpřeknější z Kadlecových výpěstků k rozšíření mezi všechny členy naší ZO. „BOHEMIA“ vedená dříve jako semenáč č. K 71–3–74, získala cenu v Bratislavě 1979, Liptále 1978 a Martině 1980.

Hodnotili: manž. Bočkovi 88 bodů, ing. D. Poláček 83 bodů, ing. J. Zezulka 88 bodů, B. Dolejší 85 bodů.

Celkové hodnocení: Velmi dobrý, 86 bodů.

Test č. 8

433 **LETNÍ VÁNEK**, semenáč č. (K–33–3–71), Kadlec, LM.

(LADIES CHOICE $\times$ LITTLE JADE GREEN), kříženo v roce 1971.

Barva — středně lososová, jasná, sytě žluté oko, hodnoceno jako klasická sorta. Velikost prvého květu 11–13 cm, zkadeření i voskovost střední. Počet poupat velmi rozdílný, 13–21, i 22, délka klasu 48–50 cm, výška rostliny: 120–130 cm. Rostlina roste zdravě, na jednom stanovišti však podezření

VÝSTAVY

Výstava mečíků a kaktusů Gottwaldov 1982

P. Mimiránek

Vejdeš a ocitneš se v jiném světě, světě květin. Dokola ožijí a zazáří klasyc krásně rozkvětlých mečíků se zkaďenými i hladkými květy, podivné tvary kaktusů, které chrání svá těla nebezpečnými ostny před poškozením. Myšlenka zkombinovat kaktusy a mečíky přinesla své ovoce. Je to poprvé, originální a velkolepé.

Jsme na výstavě, kterou navrhla ing. Kateřina Tuzarová a realizovala aranžérka Anna Čechová společně s dalšími nadšenými vystavovateli. Kromě květů byla výstava doplněna valašskými kroji, ukázkou obytné zahrady s pergolou a vodotryskem.

Initiatorky výstavy a především nadšenými realizátory byli členové kaktusářů Gottwaldov za vedení Jaroslava Janoty a členové ZO ČS Otrokovice město, za vedení Jožky Heroudka. Výstava se konala ve dnech 14.–16. srpna v Závodním klubu ROH Gottwaldov a navštívilo ji 2800 návštěvníků, z toho 450 dětí.

Na výstavě jsme mohli uvidět především jedny z nejkrásnějších sbírek kaktusů, oceněné medailemi v předešlém roce na Floře Olomouc. Nás však zajímají především mečíky. Mimo jiné se zde sešly vítězné sny předešlých celostátních nebo celooblastních výstav, jako „Olomouc 74“, „Vsetín 77“, „Kroměříž 78“, „Hradec Králové 79“ a „Hradišťan“, vítěz výstavy v Uh. Hradišti v roce 1980. Přesto, že prostor byl poměrně malý, bylo na výstavě 634 výstavních exponátů od přátele Hrabovského, Machaly, ing. Šimka, Marholda, Bajera, ing. Poruby, Fojtů, ing. Mičulky, Filipa, Krumpocha, Jurčeky, Ocelíka, Slívy, Heroudka,

Mimiránka a přítelkyň Zatloukalové a Gebauerové.

Závěrečné aranžmá a velké kytiče byly z mečíků dovezených ze Šl. stanice Stará Ves u Přerova. Během výstavy se uskutečnila přednáška A. Čechové o aranžování květin a letní členská schůze naší ZSO Gladiris, doplněná přednáškou Petru Repčíkou o pěstování kosatců.

Výsledky hodnocení mečíků:

Skupina 500:

1. MOON MIRAGE, Slíva
2. GAY FESTIVAL, Machala
3. MONTEREY, Hrabovský
4. HAPPY BIRTHDAY, Slíva

Skupina 400:

1. JEROME PINK, Krumpoch
2. DAWN WATCH, Slíva
3. JEŠTĚD, Fojtů
4. HRADEC KRÁLOVÉ 78, Mimiránek

Skupina 300:

1. FIESTA, Hrabovský
2. CARIOCA, Ocelík
3. FAN DANCER, Hrabovský

Skupina 200:

1. SMARTY, Krumpoch
2. RED BANTAM, Machala
3. FIRE DANCE, Ocelík

Zvláštnosti (exoty):

1. BRIDESMAID, Hrabovský
2. BRIDESMAID, Heroudek
3. FRIZZLED C. LACE, Mimiránek

Novošlechtění:

1. R-75-07-52, Hrabovský
2. P-137-2-77, Mimiránek
3. H-75-01-01, Heroudek

Kaktusy jsou ceněny především pro svou botanickou čistotu a pěstované do podoby, jež jim vtiskla příroda. U mečíků, je však naprosto jiný trend. Dokonalosti docilujeme právě hybridizací. Rodokmeny moderních mečíků jsou velmi složité. Nehledě na tyto rozdíly mají hodně společného, jsou pěstovány s velkou láskou. Proto byly dávány v noci do váz a aranžovány s očekáváním, že příje co nejvíce návštěvníků, kteří budou odchá-

zet plni překrásných dojmů a zážitků.

Na výstavě bylo třeba kladně hodnotit bohaté aranžmá a celý výtvarný návrh. Bylo to umožněno hlavně proto, že se spojilo k této práci několik organizací. Mimo jmenované i ZO ČS v Liptále, která má rovněž velké zásluhy na jejím zdárném průběhu.

**Ať je nás stále více,
co milujeme květiny
a zkrášlujeme jimi všechní
dny svého života**

V. Krumpoch

Takové bylo motto výstavy, kterou 21.–22. 8. připravili v rámci Liptálských slavností milovníci květin organizování ve Svazu českých zahradá-

řů v Liptále za pomocí členů zájmových organizací Gladiris, Gladiol Klub, Rosa Klub, Dagla a Chryzanthema. Liptálským letos rok přál a tak právě díky tomu mohli připravit a zorganizovat výstavu květin, za kterou by se nemuseli stydět ani zdaleka zkušenější organizátoři Flory. Byla to ukázka toho, co všechno dovede trpělivý pěstitel, který zná zákony přírody a umí se svou láskou podělit s kolegy zahradkáři i ostatními občany, kteří navštíví výstavu. A tak zde bylo možné spatřit obrovskou plejádu letních květin, mečíků, jířin, asterů, růží, chryzanthém, konifér a skalniček označených pečlivě jmenovkami. Květinové aranžmá bylo velkolepé a v souladu s různými stavebními prvky, pergolami a ukázkami obytných zahrad, jež díky architektce, Kateře Tuzarové z Gottwaldova, vytvořily mimořádně působivou přehlídku neobyčejné krásy v její plné funknosti. Výstavními prostorami prošlo 2300 návštěvníků, vstupné bylo dobrovolné.

Nahlédnutí do mezinárodního registru NAGC

Zpracoval: Slíva Miroslav

Reg. čís.	Kód	Název	Slechtitel	Čís. novošlechtění
-----------	-----	-------	------------	--------------------

81—37	442	THE QUEEN	Fischer	
		pravděpodobně Miss America × volně opyleno		
		sv. mušlově růžový s tm. růžovými okraji; květ 12,7 cm, zvlněný; 23—24 pupenů, 7—8 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 63,5—68,6 cm; výška 152,4 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
81—38	226	MARJORETTE	H. Jonson	68 DM 101—81
		Salute × volně opyleno		
		živě tmavě oranžový s velkou žlutou skvrnou na dolních okv. lístcích; květ 7,6—8,9 cm zvlněný; 24 pupenů, 8 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 63,5 cm; výška 127 cm; rozkvétá za 65—70 dnů.		
81—39	479	ROYALE	Coleman	C — 42—10
		(Copper Lustre × Circe) × Jenkinsův cykl. semenáč		
		stř. levandulově purpurový s velkým bílým středem; květ 13 cm nepatrně zvlněný; 25 pupenů, 9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 81 cm; výška 168 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
81—40	454	WAIMERA CHER	Williams	76—10—1
		Kareka × čís. 33		
		stř. červený s bílými středními žebry na dolních okv. lístcích; květ 12,1 cm zvlněný; 25 pupenů, 10 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 58 cm; výška 175 cm; rozkvétá za 108 dnů.		
81—41	440	WAIMEA ELEGANCE	Williams	76—26—3
		Vickilin × Kareka		
		orientálně růžový; 12 cm zvlněný květ; 30 pupenů, 12 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 80 cm; výška 145 cm; rozkvétá za 100 dnů.		
81—42	542	WAIMEA MAJESTIC	Williams	76—11—1
		Vicki Lin × Strathnavar		
		benátský (sv. růžový); 15 cm kulatý, hladký květ; 32 pupenů, 14 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 90 cm; výška 160 cm; rozkvétá za 94 dnů.		

81—43	414	WAIMEA MOONDROPS	Williams	76—22—1
		Waimea Lass × Aurora		
		bariově žlutý (stř. žlutý) 13—14 cm květ, kulatý, zvlněný; 27 pupenů, 6 nakvetlých, 5 ukazuje barvu; délka klasu 85 cm; výška 172 cm; rozkvétá za 99 dnů.		
81—44	500	WAIMEA WHITELY	Williams	76—23—1
		Vicki Lin × Polar Bear		
		čistě bílý, při rozkvétání nazelenalý s postupným přechodem do čistě bílého; květ 15 cm; 28 pupenů, 12 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 90 cm; výška 153 cm; rozkvétá za 110 dnů.		
81—45	226	IDAHO GOLD	Johnson	72—75—8
		Chetah × Sparky		
		tmavě oranžový se sv. oranžovými vrcholky a tm. oranž. šrafováním na dolních okv. lístcích; květ 8—9 cm, nepatrně zvlněný; 19 pupenů, 7 nakvetlých, 5 ukazuje barvu; délka klasu 48 cm; výška 107 cm; rozkvétá za 75—80 dnů.		
81—46	465	MAGNIFICENT ROSE	Johnson	20—75—S
		Day × Dream × Blazing Dawn		
		stř. růžový s tm. růžovými okraji; 11 cm zvlněný květ; 21 pupenů, 8 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 64 cm; výška 125 cm; rozkvétá za 80—85 dnů.		
81—47	255	RED HALO	Johnson	14—73—S
		Candy Cane × Brightsides		
		jasně červené okraje se stř. žlutým hrđlem; vnější strana květů je celočervená; 8 cm zvlněný květ; 16 pupenů, 6 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 51—53 cm; výška 112 cm; rozkvétá za 75—80 dnů.		
81—48	345	RUFFLED EXOTIC		52—75—S
		Day Dream × Coral Spire		
		růžový se sv. růžovým hrđlem; 11 cm těžce zvlněný květ; 19 pupenů, 7 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 56 cm; výška 117 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
81—49	312	RUFFLED MIRACLE	Johnson	26—75—S
		Supreme Lace — Bicentennial		
		stř. krémový nebo sv. žlutý s tm. žlutým hrđlem; 11 cm těžce zvlněný květ; 21 pupenů, 8 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 56 cm; výška 127 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
81—50	466	ANN PHILIPP	Welcenbach	7355—504
		Shirley Cole — Pickaniny		
		tm. karminově růžový se slabě bílými žebry na okrajích; 12 cm těžce zvlněný květ; 18 pupenů, 6 nakvetlých, 10 ukazuje barvu; délka klasu 56 cm; výška 97 cm; rozkvétá za 80—85 dnů.		
81—51	400	PARADE RIGHT	Welcenbach	7612—825
		Parade × volně opyleno		
		bílý se slabým krémovým nádechem v hrđle; 13 cm těžce zvlněný květ; 19 pupenů, 6 nakvetlých, 10 ukazuje barvu; délka klasu 71 cm; výška 112 cm; rozkvétá za 83—85 dnů.		

82-13	516	GOLDEN BELLS	Fischer	C-45-85	82-23	472	VICTORIA	Markham	YR-10-2
		Summer Sunshine $\times$ T-694					(Lady Bountiful $\times$ Calypso sem) $\times$ Poyner's Rose $\times$ [Pickaniny $\times$ Lavenesque $\times$ King David sem].)		
		tm. intenzivně žlutý; 14-14,6 cm těžce zvlněný květ; 22-24 pupenů, 8-9 nakvetlých, 5-6 ukazuje barvu; délka klasu 58 cm; výška 145 cm; rozkvétá za 90 dnů.					sv. až stř. levandulový se žlutým žilkováním' 11 cm zvlněný květ; 22 pupenů, 8 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 147-152 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
82-14	526	GRAND WALTZ	Fischer	C-13-276	82-24	474	VOO DOO	Markham	YR-10-2
		Golden Glove — Gold Rush					ze stejného křížení jako „VICTORIA“		
		tm. oranžový; 14-14,6 cm hladký zprohýbaný květ; 22-24 pupenů, 5-6 nakvetlých, 5 ukazuje barvu; délka klasu 56-61 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 80 dnů.					stř. levandulový s tm. hnědými žilkami; 11 cm zvlněný květ; 22 až 24 pupenů, 8 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 147-152 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
82-15	465	LIGHT N'GAY	Fischer	C-47-7	82-25	210	CUTIE	Frazee	M-9-1019
		Gay Festival $\times$ Mardi Gras					krémový se sv. žlutým hrdem a sv. růžovým zabarvením na vněj. straně okv. lístků; 8 cm zvlněný květ; 21 pupenů, 7 nakvetlých, 7 ukazuje barvu, délka klasu 69 cm; výška 140 cm; rozkvétá za 70-75 dnů.		
82-16	426	MERRY RIPPLE	Fischer	C-51-49	82-26	465	DAZZLER	Frazee	1-383
		Lambkin $\times$ Snow Flower					stř. cyklamový se žlutými skvrnami po okrajích; 11-13 cm zvlněný, zprohýbaný květ; 23-25 pupenů, 8 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
82-17	482	MILESTONE	Fischer	C-4-16	82-27	445	PINK CHAMPAGNE	Frazee	1-20-237
		Bluebird — Blue Isle					stř. růžový s přechodem do sv. růžového a krémového hrda; 13 cm zvlněný, jehlicovité zúžený květ; délka klasu 81 cm; výška 165 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
82-18	412	NEW MOON	Fischer	71-77	82-28	RED DEVIL	Frazee	3-A-3	
		tmavě žlutý (odstín volské kůže); 13-14 cm lehce zvlněný květ; 22-24 pupenů, 7-9 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 51 až 61 cm; výška 137-152 cm; rozkvétá za 80 dnů.				jasně ohnivě šarlatoňově červený se žlutými středními žebry; 13 cm zvlněný zprohýbaný květ; 22-24 pupenů, 8 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 80-85 dnů.			
82-19	516	ROADRUNNER	Fischer	C-44-2	82-29	486	RHAPSODY IN BLUE	Frazee	
		Golden Glove $\times$ T 694					tm. modrofialový se sv. středem a bílými žebry, na okrajích okvětních lístků, 11-13 cm zvlněný zpět prohnutý květ; 24-26 pupenů, 9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 84 cm; výška 168 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
82-20	416	SUNDIAL	Fischer		82-30	457	SUNDANCE	Frazee	1-20-509
		Golden Sunshine — Summer Sunshine					stř. až tm. červený s velkou žlutou skvrnou; 13 cm zvlněný zprohýbaný květ; 23-25 pupenů, 9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 81 cm; výška 163 cm; rozkvétá za 80-85 dnů.		
82-21	466	VERONICA	Fischer	C-1-319	82-31	527	TIFFANY	Frazee	1-20-830
		Bluebird $\times$ sem.					tm. lososově oranžový s bílými skvrnami pokryté tm. červenými znaky; 14-15 cm lehce zvlněný květ; 23-25 pupenů, 8-9 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 81 cm; výška 165 cm; rozkvétá za 85 dnů.		
82-22	242	PINK FIARE	Markham		82-32	412	GOLD RUSH	Frazee	3-D-27
		Pink Frosting $\times$ High Hopes					měkce sv. žlutý s tm. žlutým hrdem; 11-13 cm kulatý lehce zvlněný květ; 24-26 pupenů, 9-10 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 86 cm; výška 172 cm; rozkvétá za 80-85 dnů.		

82-59	425	GOLD DIGGER	Coon		82-68	400	LACY LADY	Vincent	453-A				
	Marmalade	×	nezn.			Mary Cecelia	×	Superstar					
	stř.	oranžový	s velkým žlutým hrdlem; 13 cm zvlněný jehlicovitě zúžený květ; 20 pupenů, 8 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 71 cm; výška 122 cm; rozkvétá za 85 dnů.			voskově bílý	s hrdlem v odstínu slonové kosti; 12 cm nepatrнě zvlněný květ; 23-24 pupenů, 8-9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 81 cm; výška 183 cm; rozkvétá za 75 dnů.						
82-60	378	PALADIN	Kempster		82-69	356	SHOWGIRL	Vincent	54-C				
	cyklamově purpurový	s bílými středními žebry; 10 cm zvlněný květ, dva a více kompletních květů z jednoho kalichu; 19 pupenů, 6 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 56 cm; výška 132 cm; rozkvétá za 92 dny.			Pickaniny	×	semenáč						
82-61	432	PRELUDE	Kochevar			tm.	cyklamově červený; 9 cm nepatrнě zvlněný silně dekorativní květ; 23-24 pupenů, 8-10 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 84 cm; výška 183 cm; rozkvétá za 82 dnů.						
	Parade	×	volně opyleno		82-70	396	VIVA	Vincent	455 k				
	sv. až stř.	lososový, světlejší střední žebro a malé žluté hrdlo; 13 cm nepatrнě zvlněný květ; 23 pupenů, 8-9 nakvetlých, 5 ukazuje barvu; délka klasu 71 cm; výška 137 cm; rozkvétá za 105 dnů.			Red Lance	×	Pastiche						
82-62	435	AUTUMN	Coon			dva odstíny kourově červené; 9 cm voskový, zvlněný květ; 22 pupenů, 7-8 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 71 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 81 dnů.							
	Marmalade	×	nezn.		82-71	494	WIZARD	Vincent	254 E				
	korálově lososový s přechodem do krémového hrdla s jasně žlutými okrajmi; 13 cm zvlněný, zprohýbaný květ; 22 pupenů, 7 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 61 cm; výška 54 cm; rozkvétá za 78 dnů.			(Lady Bountiful	×	sem.)	×	(Root Beer	×	sem.)			
82-63	482	BLUE HORIZON	Roberts	2620-A		stř.	hnědý s tříslovým hrdlem a tm. červenými okraji okvětních lístků; 12 cm zvlněný květ; 20-25 pupenů, 8-10 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 86 cm; výška 174 cm; rozkvétá za 81 dnů.						
	výrazně sv.	modrý	s přechodem do světlejšího hrdla; 13 cm zvlněný květ; 23 pupenů, 8 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 142 cm; rozkvétá za 87 dnů.		82-72	300	BLITZ	Skolaski					
82-64	400	CARRARA				(Glacier	×	sem.)	×	(Lady Bountiful	×	sem.)	
	sport Ecstasy		opaxitově bílý; 14 cm zvlněný, zprohýbaný květ; 26 pupenů, 8 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 81 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 85 dnů.			bílý	s hrdlem odstínu slonové kosti; 9 cm zvlněný voskový květ; 23-24 pupenů, 8-9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 147 cm; rozkvétá za 87 dnů.						
82-65	236	MARGARET PIERSON	Bates	S-2075	82-73	478	PICASSO	Skolaski					
	(Elf	×	Camelot)	×	Red Ribbon	(King David	×	sem.)	×	(Spitfire	×	sem.)	
	šarlatově oranžový	(jednobarevný)	8 cm hladký triangular, hladký květ; 24 pupenů, 8 nakvetlých, 6 ukazuje barvu; délka klasu 61 až 66 cm; výška 132 cm; rozkvétá za 90 dnů.			cyklamově purpurový; 12 cm středně zvlněný květ; 23-24 pupenů, 8-9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 84 cm; výška 183 cm; rozkvétá za 78 dnů.							
82-66	364	CRUSHED VELVET	Vincent	154-O	82-74	426	RAZZMATAZZ	Skolaski	19-68-1				
	Black Prince	×	semenáč			(Powder Puff	×	sem.)	×	(sem.	×	sem.)	
	dva odstíny cyklamové s tmavšími vnějšími okvětními lístky; 9 cm zvlněný květ; 22-24 pupenů, 8-9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 82 dnů.				tmavě oranžový	s jasně oranžově červenými palcaty; 12 cm zvlněný květ; 21-22 pupenů, 8 nakvetlých, 7 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 82 dnů.							
82-67	412	FORTE	Vincent	553-A	82-75	454	VALENTINE	Baerman	V-75				
	(Mary Cecelia	×	sem.)	×	(Lady Bonutiful	×	Calypso), sv.	žlutý	jasně stř. červený, 12 cm zvlněný květ; 24 pupenů, 9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 76 cm; výška 152 cm; rozkvétá za 100 dnů.				
	s tmavším hrdlem; 12 cm zvlněný, zprohýbaný květ; 23-25 pupenů, 8-9 nakvetlých, 8 ukazuje barvu; délka klasu 86 cm; výška 183 cm; rozkvétá za 84 dnů.				82-76	365	TAHITI	Dittus					
					82-77	563	VIRGINIA DITTUS	Dittus					
					82-78	454	ELIZABETH DINSMORE	Majevski					
						Cardinal	×	Silver Dollar					
						červený; 11 cm zvlněný květ; 14 pupenů, 2 nakvetlé, 6 ukazuje barvu; délka klasu 64 cm; výška 127 cm; rozkvétá za 65 dnů.							

GLADIOL ?!

poradna ič

Otzádky zpracoval a odpovídá
Vlastimil Novák

„Chci pěstovat motýlokvěté mečíky,“ sděluje nám Karel Z. z Ústí nad Labem, „potřebuji si koupit sítiku na motýly?“

Myslím, že trochu přeháníte, vždyť divoké mečíky také neuvažujeme na řemínky a nedáváme jim košíky, aby nás nepokusaly.

Jarmila H. z Plzně má dotaz: *„Když dám voskové mečíky do vázy, nebude mi kapat vosk na ubrus?“*

Vážená paní Jarmilo, buďte bez obav, vosk se taví při 55 °C a jistě v bytě takovou teplotu nemáte. Můžu Vám však důvěrně sdělit, že na voskových mečíčkách pracují šlechtitelé v tom směru, aby místo pestíků a blízen vyrostl knot. Tyto mečíky najdou uplatnění na vánočních stromečkách místo svíček.

Z Olomouce nám přišel dotaz Františka Š.: *„Je možné zkřížit LADY BOUNTIFUL s NEGUSEM?“*

Není zábran, feudální zvyklosti už nemusíte obcházet a rasistické zákonky u nás neplatí.

„Když vsadím mečík kořínky vzhůru, vykvete u protinožců?“ ptá se Jiřina R. ze Vsetína.

Nemáme s tím žádné zkušenosti, možné to je, protože mečík je teplo-milná rostlina. Doporučujeme však sázet odrůdy, které dorůstají nejméně 190 cm.

Vlasta O. z Třebíče se ptá: „Může se SNĚHOVÁ PRINCEZNA sázet do sněhu?“

Může, urychlí Vám to sklizeň, po roztažení sněhu stačí hlízy shrabat hrábkami na hromadu a jste hotová.

„Mám na vás dotaz,“ píše Veronika A. z Prahy, „dá se prý z mečíkových hlíz uvařit chutná polévka.“

Trochu Vás opravím, Veroniko, spíše než chutná, tak pikantní, pokud jsou hlízy dobře namořené. Máte-li na hlízách ve větší míře houbu Botrytis, dá se udělat i „Kuba“.

Jiří B. ze Znojma se ptá: „Dají se mečíky sušit vidlemi?“

Jistě že ano, doporučujeme však rovnou plochu, při sušení na stráni by nebyly vidle nic platné.

Dopis z Ostravy: „Když budu zalévat mečíky čajem, budou mít čajovou barvu?“ Pisatelka nechce být uváděna.

Paní Kopdržková, omluvte mě, takovou otázku by nedal ani žák pomocné školy, jistě že ne. Přidáte-li však do čaje citrón a med nové generace trásněnek a drátovců, budou výsledně odolné proti nachlazení cest dýchacích.

„V sezóně musí mít manželka na nočním stoleku každý den kyticí mečíků. Zlobí se, že mečíky nemají nikdy stejnou barvu jako její noční oblečení. Co mám dělat,“ píše Václav V. z Č. Budějovic, 32 roků, „nemůžu se nikdy strefit.“

Tady je těžká rada, navrhnete manželce, aby v letních měsících spala bez oblečení a Vy namnožte odrůdu LUCKY STAR (poznámka: bílý mečík s malou černomodrou skvrnkou).

„Když sklízím DRIFTED SNOW (Sněhovou závěj), tak vždy dostanu rýmu,“ píše Kamil D., ze Šumperka,

Vážený příteli, horší by bylo, když byste sázel Jindřiškovou SRNKU a narostly Vám parohy.

PERILACIN šampón se sírou

v novém výhodnějším balení s dvojnásobným obsahem šamponu. Omezuje nadměrné maštění vlasů a tvorbu lupů a má též mírně desinfekční účinek.

Prodej v drogeriích.

VYRÁBÍ: **Léčiva** N. P., PRAHA